

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1056/2023
16.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Тајјане Вуковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Душка Пуђе, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду 8К.бр.630/21 од 07.07.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 309/23 од 05.06.2023. године, у седници већа одржаној дана 16.10.2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Душка Пуђе, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду 8К.бр.630/21 од 07.07.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 309/23 од 05.06.2023. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду 8К.бр.630/21 од 07.07.2022. године, између осталих, окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од 2 године, те му је затим опозвана условна осуда која му је изречена правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду К.бр.1530/20 од 21.10.2020. године и из исте узета као утврђена казна затвора у трајању од 8 месеци, па је окривљени АА осуђен на казну затвора у трајању од 2 (две) године и 6 (шест) месеци у коју му се урачунава време проведено у притвору од 05.10.2021. године до 25.05.2022. године.

Истом пресудом окривљеном АА је изречена мера безбедности одузимање предмета и то 109,97 грама амфетаминa у облику сулфатних соли и кофеина и електричне вагице беле боје. Од окривљеног АА је одузета имовинска корист у износу

од 3.000,00 динара. Одређено је да се окривљени ослобађа плаћања трошкова кривичног поступка и да исти падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 309/23 од 05.06.2023. године делимично је усвојена жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Душка Пуђе, па је преиначена пресуда Вишег суда у Београду 8К.бр.630/21 од 07.07.2022. године у погледу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Апелациони суд у Београду окривљеном АА због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, утврдио казну затвора у трајању од 1 године и 6 месеци и задржао му као правилно узету као утврђену казну затвора у трајању од 8 месеци након опозива условне осуде изречене правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду К.бр.1530/20 од 21.10.2020. године, те је окривљеног АА осудио на јединствену казну затвора у трајању од 2 (две) године у коју му се урачунава време проведено у притвору од 05.10.2021. године до 25.05.2022. године, док су одбијене као неосноване и то у целости жалба Вишег јавног тужиоца у Београду и у преосталом делу жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Душка Пуђе, па је првостепена пресуда у односу на окривљеног АА потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Душко Пуђа, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан поднети захтев, те да сагласно члану 492. став 1. тачка 2) ЗКП преиначи пресуде Вишег суда у Београду 8К.бр.630/21 од 07.07.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 309/23 од 05.06.2023. године тако што ће окривљеног АА огласити кривим за кривично дело из члана 246а став 2. КЗ или кривично дело из члана 246. став 1. КЗ и применом става 3. у првом случају, односно става 6. у другом случају, ослободити га од казне, те му опозвати условну осуду изречену пресудом Првог основног суда у Београду К.бр.1530/20 од 21.10.2020. године којом му је утврђена казна затвора у трајању од 8 месеци са временом проверавања од 3 године или да окривљеног огласи кривим за једно од наведених кривичних дела и осуди га на казну затвора у трајању од 1 године, с тим да се иста има извршити у просторијама у којима окривљени станује и да му не опозива условну осуду изречену пресудом Првог основног суда у Београду К.бр.1530/20 од 21.10.2020. године, али у оба случаја уз изрицање мере безбедности одузимање предмета и одузимања имовинске користи као у побијаним пресудама.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да је одлуком о кривичној санкцији повређен закон на штету окривљеног, јер су оба нижестепена суда погрешног става када налазе да у односу на окривљеног не треба применити у пуној мери одредбу члана 246. став 6. КЗ која их овлашћује да у потпуности ослободе од казне учиниоца који открије од кога набавља опојну дрогу, а што је окривљени у конкретном случају неспорно открио. Поред тога, бранилац окривљеног истиче и да је неправилна одлука суда да окривљеном опозове раније изречену условну осуду и то посебно одлука другостепеног суда, обзиром да је другостепени суд окривљеном за извршење предметног кривичног дела другостепеном пресудом утврдио казну затвора мању од две године, а у ком случају према члану 67. став 1. КЗ не постоји обавеза опозива условне осуде од стране суда него само могућност опозива условне осуде сходно одредби члана 67. став 2. КЗ и то по оцени свих околности које се односе на учињено кривично дело и учиниоца, а посебно побуда из којих је предметно кривично дело учињено.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се у суштини указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, а због које окривљени преко браниоца у смислу члана 485. став 4. ЗКП може поднети захтев за заштиту законитости, се по оцени Врховног суда не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Основ испитивања законитости правноснажне пресуде у погледу одлуке о кривичној санкцији, поводом захтева за заштиту законитости окривљеног, односно његовог браниоца (члан 485. став 4. ЗКП) и повреде закона у смислу члана 439. тачка 3) ЗКП, подразумева пре свега прекорачење граница овлашћења које је суд имао по закону доносећи ту одлуку.

Одредбом члана 246. став 1. Кривичног законика („Службени гласник Републике Србије“, број 35/2019 од 21.05.2019. године, са ступањем на снагу дана 01.12.2019. године) је прописано да ће се ко неовлашћено производи, прерађује, продаје или нуди на продају или ко ради продаје купује, држи или преноси или ко посредује у продаји или куповини или на други начин неовлашћено ставља у промет супстанце или препарате који су проглашени за опојне дроге, казнити затвором од 3 до 12 година.

Одредбом члана 246. став 6. КЗ је прописано да се учинилац дела из става 1. до 5. овог члана који открије од кога набавља опојну дрогу може ослободити од казне.

Сходно наведеној законској одредби, произилази да је примена одредбе члана 246. став 6. КЗ факултативне природе, односно да иста предвиђа факултативни основ за ослобођење од кажњавања за кривична дела из става 1. до 5 тог члана, тј. само могућност, али не и обавезу суда да, у случају када окривљени открије лице од кога набавља опојну дрогу, истог ослободи од казне за предметно кривично дело, дакле произилази да суд није у обавези да ослободи од казне учиниоца који открије од кога набавља опојну дрогу.

Полазећи од наведеног, нижестепени судови су, ценећи околност да је окривљени АА током поступка открио лице од кога је набавио предметну опојну дрогу

и да је на бази информација добијених од окривљеног поднета кривична пријава против тог лица, применили одредбу члана 246. став 6. КЗ и закључили да су у конкретном случају испуњени услови да се окривљеном по основу чланова 56. тачка 2) и 57. став 4. КЗ казна ублажи, те је првостепени суд окривљеном АА за извршено кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, за које га је огласио кривим, изрекао казну затвора у трајању од 2 (две) године, док је другостепени суд преиначењем побијане првостепене пресуде у погледу одлуке о казни окривљеном за предметно кривично дело изрекао казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 6 (шест) месеци. Дакле, нижестепени судови су окривљеном изrekli казну затвора која је прописана као врста кривичне санкције (казне) која се може изрећи учиниоцу предметног кривичног дела и оба суда су окривљеном исту одмерила у висини која не прелази границу наведеном законском одредбом прописаног максимума казне затвора (дванаест година), тачније изrekli су му казну затвора испод законом предвиђеног минимума (три године), па је стога кривична санкција у конкретном случају одмерена у границама прописаним за предметно кривично дело.

Поред тога, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у којима истиче да је неправилна одлука суда да окривљеном опозове условну осуду која му је изречена правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду К.бр.1530/20 од 21.10.2020. године и из исте му узме као утврђену казну затвора у трајању од 8 месеци. Наиме, како је првостепени суд окривљеном за извршено кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, за које га је огласио кривим, изрекао казну затвора у трајању од 2 године, то је у тој ситуацији опозивање условне осуде због новог учињеног кривичног дела у време проверавања било обавезно сходно одредби члана 67. став 1. КЗ. Другостепени суд је, преиначујући првостепену пресуду у погледу одлуке о казни, окривљеном АА за извршено предметно кривично дело изрекао казну затвора у трајању од 1 године и 6 месеци, те му задржао као правилно узету као утврђену казну затвора у трајању од 8 месеци након опозива условне осуде изречене правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду К.бр.1530/20 од 21.10.2020. године, а која одлука другостепеног суда је ствар слободне судијске процене и то након оцене свих околности које се односе на учињено кривично дело и учиниоца и наведена одлука ни у чему није у супротности са одредбом члана 67. став 2. КЗ која у тој ситуацији предвиђа могућност опозивања условне осуде.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, истицањем да су нижестепени судови неправилно применили одредбу члана 16. став 2. и 5. ЗКП, обзиром да нису непристрасно и са једнаком пажњом утврдили чињенице које иду у корист окривљеном и чињенице које га терете, те да сумњу у погледу одлучних чињеница нису решили у корист окривљеног. Поред тога, бранилац у поднетом захтеву оспорава чињенично утврђење и закључак суда да је окривљени АА извршио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, истицањем да из изведених доказа произилази да је окривљени имао претходни

договор са полицијом у вези куповине предметне опојне дроге, те да његовим умишљајем није била обухваћена куповина опојне дроге у количини која је пронађена у његовој згради и држање исте ради продаје, због чега је суд требало да прихвати истиниту одбрану окривљеног, а који наводи браниоца окривљеног којима он суштински указује на погрешно утврђено чињенично стање од стране суда би представљали повреду одредбе члана 440. ЗКП.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног нижестепене пресуде побија због повреда одредаба члана 438. став 2. тачка 3) и члана 440. ЗКП, а које повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд у овом делу захтев браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда закона на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Душка Пуђе, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев у односу на повреду закона наведену у изреци одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић